

شاید یکی از تصاویری که هر روز با آن مواجه هستیم منظره ای است از کودکانی معصوم، باهوش و آماده ی فراگیری که فقط به علت عدم آشنایی پدران و مادران خود از لذت بازی، تفریح و تفرج در طبیعت محروم اند و محکوم به سکوت و بازی با تکنولوژی های جدید (موبایل، تبلت...) و محروم اند از هوای پاک. چیزی که مردمان شهر می بینند غم انگیز است، از آینده ی نامعلوم این فرزندان اما در حاشیه همین شهرها و یا در روستاها با کودکانی شاید معصوم تر مواجه می شویم که ریه هایشان پر شده از هوای پاک و قلب هایشان پراز شادی این انس با طبیعت این ها قطعاً باهوش تر، خلاق تر و متفکرتر از کودکان شهر هستند اما صدا فسوس که نا آشنایند با تکنولوژی و محکوم اند به تحمل این حجم از سختی و مشقت فقط برای یادگیری پایه های ابتدایی تحصیلی ...

پرداختن به کودکان و محوریت قراردادن آن ها تا ابد هم که تکرار شود هرگز تکرار نیست چرا که این کودکان هستند که آینده ی سرزمینمان را می سازند، شاید همینان بزرگ ترین جراحان یا بزرگ ترین عکاسان دنیا باشند اگر به درستی دیده شوند و به درستی تدبیر شود.

مجموعه ی یار دبستانی اثر شهاب گلچین تنها با نشان دادن گوشه ای از زندگی این کودکان در ۱۳ قاب به نظر قلب تپنده نمایشگاه عکاسان مطبوعاتی بود نه از منظر تکنیکی بلکه به لحاظ مفهومی کامل ترین مجموعه بود.

در این میان شاید نبود موضوع و مفهومی واحد در تمامی آثار نمایشگاه احساس می شود به امید هرچه بهتر برگزاری این نمایشگاه.

نوید افضل نیا

تهمینه منزوی متولد ۱۳۶۷ در تهران است. او در سال ۱۳۸۴ به عنوان یک عکاس مستند، فعالیت خود را شروع کرد. وی همچنین از سال ۱۳۸۸ فیلم سازی مستند را آغاز کرد.

عکس های منزوی عموماً رویکردی اجتماعی دارند. مسائل مربوط به زنان، مصائب جامعه و افرادی که به نوعی به حاشیه جامعه رانده شده اند عمده ی توجه ی او هستند. رویکردی که در مجموعه هایی مانند "تینا" و "باغ انگوری" به خوبی دیده میشود.

تینا داستان غم انگیز فردی است که تغییر جنسیت داده است و توسط خانواده خویش طرد شده و در خوابگاهی در جنوب شهر زندگی می کند. منزوی طی یک پروژه دوساله در صدد به تصویر کشیدن زندگی روزمره او بر آمده است.

باغ انگوری با محوریت خانه ای شکل میگیرد که زنان بی خانمانی در آن زندگی میکنند که معتاد به مواد مخدرند. این مجموعه به همراه مجموعه "عروسک کوکی" در سال ۱۳۹۰ موفق به دریافت دومین جایزه شید شد.

عروسان مخبر الدوله، تهران-انقلاب، گناه کار یا بی گناه و فرخنده از دیگر مجموعه های او هستند.

منزوی در آخرین مجموعه خویش به نام گذشته استمراری به سراغ بناهای سنتی رفته است که بر اثر مرور زمان دچار تخریب شده اند. او ایده این مجموعه را از ساختمانی که در زمان طالبان بمباران شده بود گرفت. او چند فریم را در آن جا عکاسی کرد و پس از بازگشت از آن جا تصمیم به آغاز پروژه گرفت.

عکس های تهمینه منزوی تاکنون علاوه بر نمایش در ایران، در برخی از موزه ها در سراسر جهان از جمله موزه هنر مدرن پاریس و موزه ادبیات گرجستان و نمایشگاه های پرشماری در فرانسه، ایتالیا، بریتانیا، سوئیس، آمریکا، کره جنوبی، استرالیا و آلمان ارائه شده است.

ستایش شاهی

در ششمین دوره ۱۰ روز با عکاسان ایران نمایشگاهی از عکس های آذربایجان غربی دیده می شود کیوریتور این نمایشگاه رومین محتشم است که از ۴۷ عکاس از جمله خود عکس جمع آوری کرده است و به صورت چند رسانه ای نمایش داده می شوند. چیزی که این نمایشگاه را از بقیه ای نمایشگاه ها

استثنایی می کند نوع دید نوین آن ها نسبت به عکاسی است البته که مانند تمام نمایشگاه های عکاسی گروهی عکس های کلیشه ای و ناموثر پیدا می شود و قطعا تمام عکس مانند هم توجه مخاطب را جذب نمی کنند .

ردپای از سبک و گرایش های مختلفی در این عکس ها دیده می شوند . از عکس های که می توان به عنوان گرایش سورئال دید عکسی از نسیم غنی زاده است انگار عکسی را روی عکس دسته جمعی و شاید خانوادگی دبل اکسپوز کرده. رسول سلیقه هم به نظر می رسد که از تکنیک دبل اکسپوز استفاده کرده. آذر خورشیدی با عکسی که از کلاغ مرده روی برف گرفته است می توان ردی از مینمال در آن دید. سالار بگلر دو عکس را کنار هم با چسپ گذاشته این نوع نمایش نشان دهنده ی نگاه نوین او به عکاسی است. امین فهیمی یک نگاه خاص و نوع را در عکس پتره خود نشان می دهد.

از عکس های دیگری که توجه زیادی به خود جلب کردند می توان به عکس های کیهان مقصودی – جواد عسگر اوغلی – صمد قربان زاده – حسن دهقان دوست – زانیار بلوری – نیر احمدپور – احسان مهدیان – ساسان پژمانفر – قاسم فتحی – رومین محتشم – ماردین فرجی – عبدالله صمدیان.

در کل نگاه های نوین و مبتکری را می توان دید که در آینده عکاسی نقش پر رنگی می توانند داشته باشند.

حسین گلیار

ششمین دوره ی ۱۰ روز با عکاسان، به همت انجمن عکاسان ایران در خانه هنرمندان ایران در حال برگزاری است. همچون دوره های پیش، این دوره هم شاهد گردآوری عکس هایی از انجمن های تخصصی عکاسی در کنار هم هستیم که فرصت خوبی را برای معرفی و نمایش آثار جدید و یا برجسته در حوزه های مختلف عکاسی به مخاطبان مهیا ساخته است.

انجمن عکاسان انقلاب و دفاع مقدس همچون دوره های گذشته در این رویداد حضور پررنگ و برجسته ای دارد. برخلاف تصور عموم، این انجمن توانسته است به دور از تصاویر کلیشه شده از جنگ تحمیلی، با نمایش آثار دیده نشده و یا کمتر دیده شده از آن دوران، به روایت های نو و جدیدی دست یابد.

هر سه مجموعه ارائه شده در نمایشگاه امسال برای اولین بار به نمایش درآمده اند، مجموعه اول را عکس هایی از آلبوم شخصی و خانوادگی شهید منصور عطشانی تشکیل داده است. نوزده عکس از تازه عروس و دامادی که در دل جنگ دل داده هم شده و در خط مقدم جنگ در جزیره مینو به فعالیت های فرهنگی و تبلیغاتی برای رزمندگان و ساکنان محلی مشغولند. فرزندان آنها یکی پس از دیگری زیر آتش سنگین توپ ها و گلوله ها به دنیا می آیند و بزرگ می شوند، پدر بارها زخمی می شود ولی از پا نمی نشینند. آنها نه در جنگ... که آنها جنگ را زیسته اند!

مجموعه ی دوم را شهید منصور عطشانی عکاسی کرده است. او به عنوان مسئول امور فرهنگی و هنری سپاه در جزیره مینو، با دوربینی که همواره در کیف برزنتی اش همراه داشته، عکس هایی گرفته است که اگرچه به قوت آثار ماندگار عکاسان حرفه ای تر جنگ نیست، اما عکس هایی است که در پس هر کدامشان خاطراتی است تلخ و شیرین، از وقایعی که رو به فراموشی می روند، همچون همان عکس های آلبوم خانوادگی او.

اما مجموعه سوم را حمیدرضا ولی خلق کرده است. عکاسی فوق العاده اما گمنام، از کارمندان لابراتوار ظهور عکس سپاه پاسداران که تنها در یکی از عملیات ها همراه با دوربین کنون و لنز تله اش حضور داشته و همه ی هجده عکس او در این نمایشگاه، از تنها یک حقله نگاتیوی است که او از آن عملیات عکاسی کرده است. هرچند که برای حضور ماندگار او در این نمایشگاه تنها دو عکس حیرت انگیزی که بزرگ تر از باقی عکس ها چاپ شده اند کافی بود. یکی از آنها تصویری است از سربازی زخمی که در میانه ی دود و مه برای یاری همرزمانش از تپه ای پایین می رود. عکس دیگر سربازی زخمی را نشان می دهد که همچون قدیسی مصلوب در میان هم قطارانش بروی برانکارد افتاده است. هر دو عکس به غایت شاعرانه، حماسی و تاثیر گذارند.

آثار این دوره ی انجمن عکاسان انقلاب و دفاع مقدس بخوبی نشان دهنده ظرفیت بالقوه و کمتر تجربه شده در حوزه ی دفاع مقدس است. با خود می اندیشم برآستی چه عکس هایی هنوز در گنجینه ها پنهان است. در زمانه ای که تولید آثار سینمایی پُر هزینه است و مخاطبان آثار مکتوب محدود، فرصت خویشت تا با توجه بیشتر و نگاهی نو به عکس های جنگ تحمیلی، از دریچه این رسانه به بررسی این دوران مهم از تاریخ سرزمین مان بپردازیم.